

Nieuwsbrief jaargang 3, 1 februari 2013

Abdicatie-nummer

'Constitutioneel voorbeeldig'

Van den Braak: Beatrix gaf inhoud aan koningschap

Als koningin was Beatrix een constitutioneel voorbeeldige vorstin, wellicht zelfs de koningin die het meest binnen het niet altijd even nauwkeurig afgebakende domein van de monarchie werkte.

'Voor koningin Beatrix geldt, voor meer dan voor welke Oranje-vorst voor haar, dat zij strikt heeft geopereerd binnen de constitutionele verhoudingen', schrijft Bert van den Braak, onderzoeker bij het Parlementair Documentatiecentrum in Den Haag - als hij de balans van Beatrix' koningschap opmaakt. In vergelijking met haar moeder en grootmoeder, Juliana en Wilhelmina, waren er - voor zo ver bekend - vanaf 1980 minder constitutionele conflicten.

Van den Braak: 'Grote verdienste van koningin Beatrix is dat zij opnieuw betekenisvolle inhoud aan het instituut Koningschap heeft weten te geven, waardoor dit instituut nagenoeg onomstreden is gebleven.'

[Lees verder >](#)

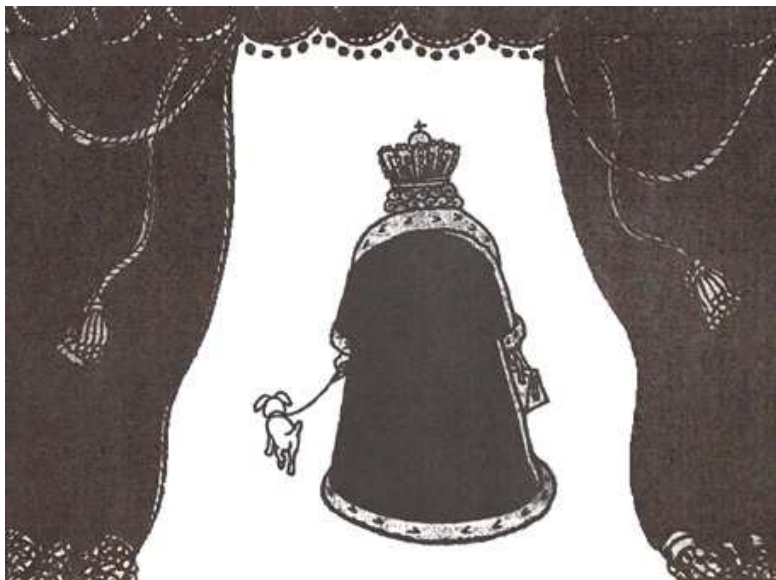
'Onder den bloten Hemel'

Oorspronkelijk had de inhuldiging van een nieuwe koning plaats 'onder den bloten Hemel'. Maar die bepaling is in 1840 uit de Grondwet geschrapt. Als nieuwe plek werd de Nieuwe Kerk in Amsterdam aangewezen.

[Lees verder >](#)

'Het doek valt'

Cartoon

Het zou zo in de krant van 30 april 2013 kunnen. Deze tekening, gemaakt door Opland, stond in de Volkskrant van 30 april 1980, de dag waarop koningin Juliana afstand deed van de troon om plaats te maken voor haar dochter Beatrix. Weer valt het doek...

'De magt des konings' (1)

Er zijn koningen en koningen. De ene koning is de andere niet, zo blijkt uit

Partners

'De Kroon in ons Staatsstelsel [...] is veeleer een ornament dan het fundament.'

Sam van Houten, liberaal lid van de Tweede Kamer, in 1884.

[Lees verder >](#)

Premiers onder Beatrix

- [Dries van Agt](#) (1980-1982)
- [Ruud Lubbers](#) (1982-1994)
- [Wim Kok](#) (1994-2002)
- [Jan Peter Balkenende](#) (2002-2010)
- [Mark Rutte](#) (2010-heden)

Vicepresident Raad van State

- [Marinus Ruppert](#) (1980)
- [Willem Scholten](#) (1980-1997)
- [Herman Tjeenk Willink](#) (1997-2012)
- [Piet Hein Donner](#) (2012-heden)

Leeftijd bij aantreden als vorst(in)

- [Wilhelmina](#) (18 jaar)
- [Willem III](#) (32 jaar)
- [Juliana](#) (39 jaar)
- [Willem I](#) (39 jaar)
- [Beatrix](#) (42 jaar)
- [Willem-Alexander](#) (46 jaar)
- [Willem II](#) (47 jaar)

Afwezigen op 30 april 1980

- [Fred van der Spek](#) (PSP)
- [Joop Vogt](#) (PSP)
- [Siepie Langedijk-de Jong](#) (PvdA)
- [Frans Uijen](#) (PvdA)
- [Bonno Spieker](#) (PvdA)
- [Frans Moor](#) (PvdA)
- [Hendrik Koekoek](#) (Boerenpartij)
- [Chel Mertens](#) (D66)

onderzoek van het Parlementair Documentatiecentrum. Ook binnen Europa zijn er soms aanzienlijke verschillen tussen constitutionele monarchieën. Een vergelijking over de 'magt des konings', zoals het in de oude Nederlandse Grondwet heette.

[Lees verder >](#)

'De magt des konings' (2)

Hoe groot is de invloed van de koning in Nederland eigenlijk? Het Parlementair Documentatiecentrum heeft zowel de ceremoniële als de staatkundige taken van het staatshoofd op een rijtje gezet. 'Macht heeft de Koning niet.'

[Lees verder >](#)

'Geheim van Soestdijk'

'Ik mag het zelfs mijn vrouw niet vertellen.' Oud-premier Van Agt verhaalde een paar jaar geleden hoe de aanloop naar de troonwisseling in 1980 ging. Als minister-president was hij een paar weken voor de aankondiging - ook via de tv - door koningin Juliana op de hoogte gebracht, zo diept het Centrum voor Parlementaire Geschiedenis uit de biografie van Van Agt op. Hij zweeg, de RVD wist heel lang van niets.

[Lees verder >](#)

Oranje en Rood

'Het is speling van de geschiedenis dat uitgerekend minister-presidenten uit een principieel republikeinse partij tot drie keer toe de monarchie hebben gered.' Analyse van Documentatiecentrum voor Nederlandse Politieke Partijen over de bijzondere verhouding tussen Oranje en Rood.

[Lees verder >](#)

Kamervoorzitters die de inhuldigingsplechtigheid leidden

- 1815: [Van Lynden van Hoevelaken](#)
- 1840: [Van Genneep](#)
- 1849: [Graaf van Limburg Stirum](#)
- 1898: [Van Naamen van Eemnes](#)
- 1948: [Kranenburg](#)
- 1980: [Thurlings](#)

Aangewezen als mogelijk regent bij minderjarige Koning(in)

- 1850: prins Hendrik (broer van Willem III)
- 1890: koningin Emma
- 1909: 1e) koningin Emma en 2e) prins Hendrik
- 1950: prins Bernhard
- 1981: 1e) prins Claus en 2e) prinses Margriet

Colofon

De Hofvijver is een uitgave van het Montesquieu Instituut en zijn partners.

[lees verder >](#)

Parlement.com

[Kiezers](#)
[Partijen](#)
[Tweede Kamer](#)
[Eerste Kamer](#)
[Regering](#)
[Polder](#)
[Europa](#)

Europa-Nu.nl

[Praktisch Europa](#)
[Europa in de wereld](#)
[Nederland en Europa](#)
[Hot Issues](#)
[Beleid en toekomst](#)
[Wie doet wat](#)
[Wat komt eraan](#)

Montesquieu-Instituut.nl

[Het instituut](#)
[Onderzoek](#)
[Onderwijs](#)
[Valorisatie](#)
[Publicaties](#)
[Europa](#)
[Nederland](#)